

POSTANOWIENIE

19 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

na posiedzeniu niejawnym 19 marca 2024 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi A. S. o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach
z 24 listopada 2020 r., XIX Ga 518/19
wydanego w sprawie z powództwa A. S.
przeciwko M. O.
o zapłatę,

odrzuca skargę.

[SOP]

UZASADNIENIE

W związku ze skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z 24 listopada 2020 r. powoda A. S.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Orzeczenie niezgodne z prawem, to orzeczenie niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej. Niezgodność z prawem rodząca odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa musi zatem mieć charakter

kwalifikowany, elementarny i oczywisty, tylko bowiem w takim przypadku orzeczeniu sądu można przypisać cechy bezprawności (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 28 lutego 2018 r., sygn. akt II CNP 21/17, postanowienie Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2022 r., I CNP 8/22, postanowienie Sądu Najwyższego z 18 października 2023 r. I CNP 18/23).

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jako środek procesowy o szczególnym charakterze musi spełniać wszystkie wymagania konstrukcyjne, a uchybienia w zakresie jej niezbędnych elementów nie mogą być usunięte na zasadach przewidzianych dla wymagań formalnych skargi jako pisma procesowego, które wymienia art. 424⁵ § 2 k.p.c. Brak każdego z tych elementów stanowi wystarczającą i samodzielną podstawę odrzucenia skargi jako niedopuszczalnej (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 lutego 2007 r., V CNP 8/07, postanowienie Sądu Najwyższego z 21 czerwca 2023 r., I CNP 184/22).

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia powinna zawierać m.in. przytoczenie jej podstaw wraz z uzasadnieniem (art. 424⁵ § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne (art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c.). Wymagania te są niezależne od siebie i służą realizacji różnych celów. Element konstrukcyjny skargi z art. 424⁵ § 1 pkt 2 k.p.c. jest formalnym odpowiednikiem regulacji, zgodnie z którą skargę można oprzeć na podstawie naruszenia prawa materialnego lub procesowego (art. 424⁴ k.p.c.), natomiast wymaganie z art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c. dotyczy konkretnego przepisu, z którym zaskarżane naruszenie jest niezgodne (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 grudnia 2015 r., II CNP 41/15).

Skarga powoda dotknięta jest nieusuwalnym brakiem w zakresie istotnego elementu konstrukcyjnego określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 2 k.p.c.

Powód nie przytoczył bowiem podstaw skargi (art. 424⁵ § 1 pkt 2 k.p.c.), wskazując jedynie przepisy, z którymi zaskarżony wyrok miałyby być niezgodny (art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c.). W skardze nie może jednak zabraknąć odrębnego i wyraźnego przedstawienia podstaw oraz ich uzasadnienia. Z art. 424⁵ § 1 pkt

2 k.p.c. jednoznacznie wynika, że na skarżącym spoczywa obowiązek przytoczenia zarówno podstaw skargi, jak i ich uzasadnienia.

Ponadto należy podkreślić, że element skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia określony w art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c. nie jest realizowany poprzez przytoczenie podstaw skargi i ich uzasadnienie, mimo że niejednokrotnie podstawy skargi są tożsame z przepisami, które skarżący wskaże jako te, z którymi prawomocne orzeczenie jest niezgodne. Jednakże może być i tak, że zakres podstawy skargi jest szerszy lub w ogóle odmienny od przepisów, z którymi zaskarżony wyrok pozostaje w sprzeczności. Dlatego ustawodawca wprowadził rozróżnienie ustanawiając odrębne wymagania w art. 424⁵ § 1 pkt 2 i 3 k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 czerwca 2018 r., II CNP 10/18).

Z tych względów niniejsza skarga, która nie spełnia konstrukcyjnych wymagań określonych w art. 424⁵ § 1 pkt 2 k.p.c., podlega odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ k.p.c.

M.L.

[ms]